

**ØSTRE LANDSRET
DOM**
afsagt den 22. december 2022

Sag BS-40530/2021-OLR
(18. afdeling)

Alm. Brand Forsikring A/S
(advokat Michael Rosenkilde-Hansen)

mod

Appelindstævnte, tidligere sagsøger
(advokat Rasmus Nilsson Børresen)

Københavns Byret har den 21. oktober 2021 afsagt dom i 1. instans (sag BS-23201/2020-KBH).

Landsdommerne Ulla Staal, Jacob Waage og Nina Boserup (kst.) har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanten, Alm. Brand Forsikring A/S, har nedlagt endelig påstand om, at Appelindstævnte, tidligere sagsøger skal betale 40.674,89 kr. med procesrente fra den 3. juli 2019.

Appelindstævnte, tidligere sagsøger, har heroverfor påstået stadfæstelse.

Appelindstævnte, tidligere sagsøger har endvidere gentaget sin påstand for byretten om, at Alm. Brand Forsikring A/S skal anerkende at være forpligtet til at yde dækning for de anmeldte skader med reduktion af den mellem parterne aftalte selvrisiko på 6.202 kr. pr. skade.

Alm. Brand Forsikring A/S har heroverfor påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Af Alm. Brand Forsikring A/S' bilforsikringspolice af 16. oktober 2018 med Appelindstævnte, tidligere sagsøger som forsikringstager fremgår, at Appelindstævnte, tidligere sagsøger med virkning fra den 9. august 2018 tegnede en kombineret ansvars- og kaskoforsikring for personbil, mrk. Chervolet Spark, Reg. nr. Appelindstævnte, tidligere sagsøger er i policen angivet som ejer og bruger af bilen, og i policen hedder det endvidere bl.a.:

”Faktisk bruger

Præmien er beregnet, og police udstedt på grundlag af, at den faktiske bruger er den samme som den registrerede bruger eller dennes ægtefælle/samlever.

I skadetilfælde, hvor det konstateres, at den faktiske bruger er en anden end den, der er forudsat i vurderingen af risikoen, kan erstatningen nedsættes eller bortfalde, jvfr. forsikringsbetingelsernes punkt 1.[4].”

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

Retsgrundlag

Forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

”§ 6. Har forsikringstageren, uden at forholdet omfattes af §§ 4 eller 5, givet urigtig oplysning, er selskabet fri for ansvar, hvis det kan antages ikke at ville have overtaget forsikringen, om det rette forhold havde været oplyst.

Stk. 2. Må det antages, at selskabet ville have overtaget forsikringen, men på andre vilkår, hæfter det i det omfang, i hvilket det mod den aftalte præmie ville have forpligtet sig. Ville selskabet ved genforsikring i videre omfang have begrænset sit ansvar for egen regning, nedsættes erstatningen i samme forhold.”

Færdselslovens § 108 har følgende ordlyd:

”§ 108. Forsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte for erstatning efter § 105, stk. 1.

Stk. 2. En aftale mellem forsikringsselskabet og forsikringstageren om, at selskabet skal have regres mod den, der efter § 104 er ansvarlig for skaden, når forsikringsbegivenheden er fremkaldt af den ansvarlige ved uagtsomhed, har kun retsvirkning, hvis forsikringsbegivenheden er fremkaldt ved en uagtsomhed, der kan betegnes som grov hensynsløshed.”

Færdselslovens § 108 fik sin nugældende affattelse ved lov nr. 495 af 27. november 1985 om ændring af færdselsloven (Erstatning og forsikring). I lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen (lovforslag nr. L 7 af 2. oktober 1985) hedder det bl.a.:

”§ 108, stk. 2, angår alene aftaler om regres, hvor regressen er begrundet i den ansvarliges forhold med hensyn til fremkaldelse af forsikringsbegivenheden.

Det tilsigtes således ikke med bestemmelsen at gøre indskrænkning i adgangen til at søge hel eller delvis regres mod den sikrede på grundlag af vilkår i policen om selvrisiko, objektive risikobegrænsninger, overtrædelse af sikkerhedsforskrifter, urigtige risikoplysninger eller fareforøgelse, eller til at indtræde i skadelidtes ret mod den ikke sikrede skadevolder, herunder i de tilfælde, hvor forsikringen er ophørt på grund af manglende præmiebetaling, jfr. betænkningen s. 116 og 151.”

Lovforslaget byggede på betænkning nr. 1036/1985 om erstatning og forsikring for skader opstået ved benyttelse af motordrevne køretøjer. I betænkningen, der indeholder et udkast til færdselslovens § 108, der er identisk med det senere vedtagne, hedder det om regres bl.a. (s. 115 f.):

”6.5. Udvalgets overvejelser

6.5.1. Ved revisionen af motorloven i 1927 var begrundelsen for at indføre en bestemmelse om lovpligtig regres alene, at den lovpligtige forsikringsordning kunne virke svækkende på de motorkørendes ansvarsbevidsthed, hvis de, uanset mulig grov skyld, ikke selv kom til at udrede erstatning.

Udvalget finder ikke, at færdselslovens bestemmelser om regres i dag kan antages at have en så væsentlig præventiv funktion, at der alene af den grund bør være særlige regler om legal regres. Den legale regres har ikke nævneværdig økonomisk betydning for præmieniveauet. Den omstændighed, at der under enhver straffesag skal tages stilling til regresspørgsmålet, har i praksis givet anledning til unødige processuelle vanskeligheder. Det foreslås på denne baggrund, at bestemmelserne i færdselslovens § 108, stk. 2 og 3, og § 114 ophæves.

6.5.2. Det har i udvalget været drøftet, i hvilket omfang der efter en eventuel ophævelse af bestemmelserne om legal regres, bør være adgang til at gøre regres gældende på andet grundlag, herunder regres efter særlige bestemmelser i policen. Det har i den forbindelse på den ene side været gjort gældende, at almindelige regresregler har en vis præventiv effekt. Herimod har det på den anden side været anført, at de præventive hensyn inden for færdselslovens område – også for så vidt angår spiritus- og promillekørsel – er tilstrækkeligt varetaget gennem de strafferetlige regler, herunder reglerne om frakendelse af førerretten. På denne baggrund, og da færdselsskader efter udvalgets opfattelse i videst muligt omfang bør dækkes af den lovpligtige forsikringsordning, således at der generelt tillægges subjektive forhold ved skadens forvoldelse mindre betydning, har udvalget med hensyn til spørgsmålet om regres ment at burde begrænse forsikringstagerens personlige hæftelse. Det foreslås derfor, at der i færdselsloven optages en bestemmelse, hvorefter det ikke mellem forsikringsselskabet og forsikringstageren kan aftales, at selskabet skal have regres mod den ansvarlige for skaden, medmindre forsikringsbegivenheden er fremkaldt ved grov hensynsløshed. Udvalget finder at udtrykket grov hensynsløshed bedre end begrebet grov uagtsomhed beskriver det område, hvor forsikringsselskabet bør kunne forbeholde sig regres, således at skaden endeligt bæres af skadevolderen. Der er efter udvalgets mening kun behov for at

ramme den bevidste tilsidesættelse af trafiksikkerheden – f.eks. den bevidst hasarderede kørsel – mens der ikke er grundlag for at ophæve forsikringsdækningen, hvor skaden skyldes den enkeltstående handling, der er udslag af et øjeblikks uopmærksomhed, selv om uopmærksomheden objektivt set må betegnes som grov.

Udvalget har ikke ud over det anførte fundet grundlag for at foreslå begrænsninger i forsikringsselskabernes adgang til at søge hel eller delvis regres mod den sikrede på grundlag af risikobegrænsninger efter objektive kriterier i policen, overtrædelse af sikkerhedsforskrifter, urigtige risikooplysninger eller fareforøgelse, eller til at indtræde i skadelidtes ret mod den ikke sikrede skadevolder, herunder de tilfælde, hvor forsikringen er ophørt på grund af manglende præmiebetaling. Udvalget har herved lagt vægt på, at forsikringsselskabernes adgang til at rejse krav mod skadevolder i disse tilfælde er særligt begrundet i, at forsikringsdækningen er begrænset efter almindelige forsikringsprincipper eller i, at forsikringen ikke er tegnet, ikke dækker den pågældende eller er ophørt.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Appelindstævnte, tidligere sagsøger tegnede hos Alm. Brand Forsikring A/S en kombineret ansvars- og kaskoforsikring for en personbil, som kort efter med en måneds mellemrum blev involveret i to færdselsuheld, første uheld ved at påkøre en anden bil, mens andet uheld var et solouheld, hvor bilen blev totalskadet. Ved begge færdselsuheld var Appelindstævntes, tidligere sagsøger datter, som ikke er omtalt i forsikringspolicen, fører af bilen. Sagen angår, om Appelindstævntes, tidligere sagsøger datter var fast bruger af bilen, og i bekræftende fald om Alm. Brand Forsikring A/S under henvisning til urigtige risikooplysninger er berettiget til at opgøre erstatningen for kaskoskaderne på Appelindstævntes, tidligere sagsøger bil og erstatningen for ansvarsskaden på modpartens bil ud fra pro rata beregninger efter forsikringsaftalelovens § 6, herunder om bestemmelsen i færdselslovens § 108 udgør en begrænsning i forsikringsselskabets adgang til at gøre regres mod Appelindstævnte, tidligere sagsøger for en forholdsmæssig del af den udbetalte erstatning vedrørende ansvarsskaden.

Efter de foreliggende oplysninger må det lægges til grund, at bilen blev købt i forbindelse med, at Appelindstævntes, tidligere sagsøger datter fik kørekort, hvorefter der var registreret tre biler på adressen, at datteren var fører af bilen ved begge uheld, at både Appelindstævnte, tidligere sagsøger og datteren har forklaret, at datteren brugte bilen 2-3 gange om ugen, at datteren på lydoptagelser flere gange omtaler bilen som sin egen, og at Appelindstævnte, tidligere sagsøger har forklaret, at datteren efter bilens totalbeskadigelse i hans navn købte en ny bil, som hun er fast bruger af.

Landsretten finder det herefter godtgjort, at datteren var fast bruger af den totalbeskadede bil, og at Appelindstævnte, tidligere sagsøger således ikke har givet korrekte risikooplysninger til Alm. Brand Forsikring A/S, hvilket må tilskrives ham som uagtsomt. Betingelserne i forsikringsaftalelovens § 6 for at opgøre erstatningerne for såvel kaskoskaderne som ansvarsskaden ud fra pro rata beregninger er derfor opfyldt. Spørgsmålet er imidlertid, om bestemmelsen i færdselslovens §

108 udgør en begrænsning i forsikringsselskabets adgang til at gøre regres mod Appelindstævnte, tidligere sagsøger for en forholdsmæssig del af den udbetalte erstatning vedrørende ansvarsskaden.

Det fremgår af forarbejderne til færdselslovens § 108, stk. 2, at bestemmelsen ikke tilsigter at gøre indskrænkning i et forsikringsselskabs adgang til at søge hel eller delvis regres mod den sikrede på grundlag af bl.a. urigtige risikoplysninger. Landsretten finder derfor, at bestemmelsen ikke begrænser Alm. Brand Forsikring A/S' adgang til regres mod Appelindstævnte, tidligere sagsøger på grund af afgivelse af urigtige risikoplysninger.

Herefter, og da den beløbsmæssige opgørelse af Alm. Brand Forsikring A/S' krav bestående af for meget udbetalt erstatning for kaskoskaderne og regres for en forholdsmæssig del af den udbetalte erstatning for ansvarsskaden er ubestridt, tager landsretten forsikringsselskabets betalingspåstand til følge. Landsretten stadfæster følgelig byrettens bestemmelse om, at forsikringsselskabet frifindes for Appelindstævntes, tidligere sagsøger anerkendelsespåstand.

Efter sagens udfald skal Appelindstævnte, tidligere sagsøger i sagsomkostninger for begge retter til Alm. Brand Forsikring A/S betale 31.500 kr., hvoraf 30.000 kr. udgør dækning for udgifter til advokatbistand ekskl. moms, og 1.500 kr. udgør dækning for udgift til retsafgift. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet til advokatbistand taget hensyn til sagens forløb og omfang og til, at forsikringsselskabet har været repræsenteret ved en ansat advokat.

THI KENDES FOR RET:

Appelindstævnte, tidligere sagsøger skal til Alm. Brand Forsikring A/S betale 40.674,89 kr. med procesrente fra den 3. juli 2019.

Alm. Brand Forsikring A/S frifindes for Appelindstævntes, tidligere sagsøger anerkendelsespåstand.

I sagsomkostninger for begge retter skal Appelindstævnte, tidligere sagsøger til Alm. Brand Forsikring A/S inden 14 dage betale 31.500 kr. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

